

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény a szerkesztőség nevére küldendő.

**Kiadóhivatal:**

Strausz Sándor könyvkereskedése. Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilvnterek és hirdetések.

Telefon szám 34.

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 8 kor  
Fél évre . . . . . 4 kor.  
Negyed évre . . . . . 2 kor  
Egyes szám ára 20 fillér.

Hirdetőknek jutányosan számítanak.

NYILTTÉR PÉLTÁRRA 50 FILLÉR.

# MURAKÖZ

Felolószerkesztő:  
**ZRINYI KÁROLY.**

Főszerkesztő:  
**MARGITAI JÓZSEF.**

Kiadó és lapkiadós:  
**STRAUSZ SÁNDOR.**

## Pénzügyi altruizmus.

Olyanról is beszélni kell néha, ami nincsen. Épen azért, mert nincs. Nálunk a pénzügyek terén az altruizmus teljesen hiányzik. Ez pedig nem jól van és nem is olyan természetes, mint általában gondolják. Mert bár igaz, hogy az üzletben nincs barátság és a hiteléletben nincs szeretlem: mindazonáltal a másokra való tekintet teljes mellőzését, a rideg kiméletlenséget a pénzügyek terén vezérlő elvvé tenni nem okos.

A pénzügyi altruizmus hiánya abban nyilvánul meg, hogy a nagyobb hitelintézetek könyörtelenül fellépni igyekeznek a kisebbekért, ami a tőke-koncentráció természetes folyamatán felül is megsemmisítésbe sodor számos oly hitelszervet, amelyre pedig bizonyos körben szükség volna, amelynek ekként megvolna a létjogosultsága.

A napisajtó közgazdasági rovataiban gyakran hangzik fel a vészkiáltás, hogy a nagybankok szorongatják a kicsinyeket, hogy ismét agyonszanáltak egy bajba került intézetet.

Sajnos, az utóbbi esztendő története e panaszok jogoságát teljesen igazolja, mert félreismerhetetlenül mutatja azt a törekvést, amely az üzleti pozíció megerősítését a gyengébb versenytársak teljes megsemmisítéséig akarja előidézni. Bármennyire idegenkedünk is a népszerűséget hajhászó frázis-közgazdaságtól, nem tagadható, hogy a nagybankok e részben való tevékenysége a kritikát kihívja és megérdemli.

Az utóbbi két esztendő alatt igen gyakran észlelhetők a kisebb, főleg vidéki pénz-

intézetek erőszakos felszámoltatását. A téma igen egyszerű. A nagy pénzfeszültség következtében, amelyhez a betétek nagymérvű elvonása is járult, számos kisebb pénzintézet szorongatott helyzetbe került úgy, hogy a reeszkompt hitelező nagy intézetek kiméletére volt kénytelen apellálni. Mindig akadt ez utóbbiak között olyan, amely a veszedelemben mentőnek ajánkozott és ez a mentés a híres sebészek ismert módszere szerint történt: az operáció fényesen sikerült, de a páciens ki nem bírta és meghalt.

Teljesen egyforma recept szerint folyt a kezelés mindentűt. A szanáló bank egy tisztviselőjével megvizsgálta a státust, megállapítja, hogy a bajba jutott intézet reménytelenül immobilizálta magát, hogy a veszedégek felemészítették a saját tőkét és a hitelezőket is nagy művészet lesz kielégíteni. Minthogy pedig a főhitelező rendszerint maga a szanáló intézet volt, ez minden esetben kieroszakolta a bajba jutott kis intézettel, hogy halálos ítéletet írja alá és a felszámolást mondja ki. Ily módon nagyszámú olyan vidéki pénzintézet vesztette el létét, amely egy kis jóakarattal megmenthető és fenntartható lett volna.

Ez a jóakarattal volna az a bizonyos pénzügyi altruizmus, amely nincs meg és amelynek hiánya szolgáltatta annyi okot jogos panaszokra.

Igen rövidítő politikát készletli nagybankjainkat erre az eljárásra. Az agyonszanált pénzintézetben mindig egy-egy konkurrenzt lát, melynek ridegen odakiáltja: takarodj, hogy helyedbe üljek! Az úgynevezett szanálási művelet folyamán könnyű szerrel megismeri a kis intézet klientéláját,

üzleteit és ezekből azt, ami jó és egészséges, megtartja magának vagy az eltűnt intézet helyébe általa alapított vagy affiliált intézetnek. Ekként új élet fakad az elföldelt kis intézet sírján, amelynek azonban a »szanáló« bank látja hasznát. A nemesszív bank minden esetben olyan orvosnak bizonyul, aki betegének a sirt megássa. Pedig ezen a téren lehetséges volna az altruisztikus politika, amely mellett, hogy emberségesebb volna, a nagybank érdekeit is jobban szolgálná.

A bajba került intézetek erőszakos likvidálása helyett a legtöbb esetben sikerülhetne olyan rendezés, hogy az intézet lennmaradjon és a bajból kilábalva, tovább működhesse a helyi hitelügyek kielégítésében. Ahelyett, hogy bevált funerátorokkal elföldeltetnének a kis intézetek, új életet lehetne belé önteni és az ekként megmentett és felépült páciens üzletlars gyanánt fel lehetne használni. Mert a vidék kis intézetei a nagybankoknál nem versenytársai, hanem az ország hitelszervezetének szükséges részeszeik, amelyek hozzáférőknek a legapróbb hitelügyeknek is, holott a nagybankok a helyi hitelt ily behatóan kiszolgálni képtelenek.

Éppen ezért kétségtelen, hogy a vidéki intézeteknek központi szervezetbe tömörülése ismét aktuálisabb fog válni, mert kell egy olyan központi reeszkompt-forrásnak lenni, amely a vidék minden részét, minden mellékéül nélkül kiszolgálja, anélkül, hogy a vidéki intézetek léte és önállósága ellen törne.

A pénzügyi altruizmus panaszolt hiányának egyetlen ellenszere egy ilyen köz-

## Egy játékos aki veszt.

Irtó: Konkoly Ferenc.

A kávéházban minden nap délután pontban három órakor jelent meg. A legújabb divat szerint öltözködve, kifogástalan eleganciával. Egész lényén valami arisztokratikus fensőbbég ömlött el, melyet hiába igyekeztek utánozni az újonnan keletkezett típus, a külsőségekkel hatni kívánó »bankfi«.

Ugyanazon sarok asztal mellett foglalt helyet s a pincérnek néma alázatossággal hajlongtak előtte. Kabátját és botját, kalapját azonban hiába igyekeztek karmaik közé kaparítani, azokat mindenkor személyesen, a nála már megszokott magánosan könnyed hanyagsággal akasztotta megszokott fogására.

Mindenki méltóságos gróf úrnak titulálta s ő soha vissza nem utasította e megszólítást.

Igy aztán a kávéházban törzsvendégei között kialakult személyét illetőleg az a fel fogás, hogy a legutolsó divat szerint mindig kifogástalanul öltözködő úr nem más, mint egy különködő magnás, ki abban leli örömet, hogy elvegyülve az egyszerű polgáremberek közé, hódolatot támasszon személye iránt.

Nem is neveztek őt másként a kávéházban, mint a »gróf úr«. S ez elnevezés egyik pincérről a másikra szállt s mint öröklött hagyomány szűr-kéltt elő a távol múlt homályos korból.

A kávéházban már ismerték gyöngéit. Tudták, hogy mit szokott fogyasztani s így mindig megvolt közte s a kiszolgáló személyzet között a

teljes egyetértés. Semmi sem zavarta a békés és megszokott barátságos hangulatot.

Soha nem fogyasztott mást a kávéházban, mint feketét. Mérhellen volt a száma elfogyasztott pikolóinak; mert egy délután, mely nála mindig átnyúlott a hajnali virradásba, 30—40 feketét is elfogyasztott.

Soha nem tolokodtak a pincérek hozzá az azzal a kérdéssel, hogy talán valami mást is óhaj-tana parancsolni, tudták szempilláinak rebbenéséből, hogy most újra hozhatnak egy feketét.

Egyetlen egyszer történt csupán meg, hogy egy új pincér, kit elfelejtettek a gróf úr szokásairól informálni, kérdést intézett, hogy talán szolgálhatna valami mással is. A »gróf úr« elképedve nézett a szerencsétlen páriára, mint aki előtt Bankó szellem jelent meg. Lecepta a kártyát — no mert hát természetesen mindig kártyázott — bocsánatot kért partnerétől s a kávéhoz ment.

Ott előadta sérelmét, átadta ultimátumát, hogy vagy az új pincér távozik, vagy őneki kell más kávéházat keresnie.

A kávéház, mit volt mit tennie, minthogy legjobb vendégét elvesztette, azonnal elbocsátotta a bámuló, mit sem sejtő pincért.

A »gróf úr« pedig, mint aki rendbe hozta a dolgát, leült a kártyasztal mellé, folytatta a játszmát ott, ahol elhagyta.

És furcsa. Tíz esztendeje, hogy a kávéházba járt, de sem vendég, sem pincér nem emlékezett, hogy egyetlen egyszer nyert volna.

Következtesen és egyformán, miként egy gépezet, napról-napra s állandóan vesztett.

Sőt sokan észrevették, hogy amikor a szerencse már neki kedvezett is volna s előnybe jutott, szántszándékkal oly hibákat követett el, melyek természetesen maguk után vonták, hogy az elszámoláskor veszteségesen volt.

A veszteséget pedig mindenkor nagyuri grandézzával, vadonat új papírpénzben egyenl-tette ki.

Hatalmas pénztárcáját remek kivitelű kilenc-ágú korona ékesítette.

Természetes, hogy a kávéházi vendégek, akik a »gróf úr« gyengéjét ismerték, szörnyű módon törekedtek, hogy játszó partnerei lehessenek a kegyelmes urnak. Am hiába, a »gróf úr« egyik különködéséhez tartozott, hogy kétszer egy és ugyanazon emberrel nem játszott. Sokszor más kávéházba kellett pincért szalajtani kártyapartnerért, akit természetesen felvilágosítottak, hogy minő különös kártyajátszma hivatalos.

Ha már sehonnan sem tudtak előkeríteni idegen vendéget, ki még a méltóságos úrral nem játszott, ilyenkor szomorúan gubbasztott a sarok-asztal mellett s lenéző rideg pillantásokat lövelt az őt környező s kíváncsiszkodó közönség felé.

Ha az óra éjfél után kettőt ütött, ha még oly érdekes parti lett lényen is kezébe, csendes rezignációval letette a kártyát. Világért sem volt rábítható, hogy a megkezdett játszmát folytassa.

Mint ilyenkor megjegyezn szokta: őseinek

psánti hitel-organizáció, amely a maga szükségességénél fogva meg fogja önmagát teremteni.

### Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

Zganec Vince murasiklósi születésű zágrábi kispap, ahelyett, hogy keresztényi kötelességének eleget tenne s a népet békére és egyletésre ösztönözné, folytonosan a falvakban kószál s a népet a magyar nemzet és magyar nyelv ellen izgatja.

Nevelésnek tünik fel előttünk, hogy egy oly senkiféle egyéniség, mint Zganec, olyan gondolni is merészel, hogy a muraközi népet azon nemzet ellen, mellyel őseink és mi is folyton békességben és a legszebb egyetértésben éltünk — felizgatni fogja. Eltől nem félünk, mert a magyarok iránti testvéri szeretetünk oly mély gyökereket vert szívünkben, hogy azt nem egy, de 100 Zganec sem képes kiirtani.

Zganec eddigi csunya magaviseletéről a következőket közölhetjük:

Egy ízben egy leány a murasiklósi vasúti váróteremben a Muraköz című lapot olvasta. Ezt meglátván Zganec, azt mondta neki: »Ne olvasd ezt a lapot, hiszen ebben csupa tévtan foglaltatik.«

A leány abbéli kérdésére, hogy hát mit olvasson, azt válaszolta Zganec: »olvasd a zágrábi horvát újságot: és midőn a leány Zganecnak azt felelte, hogy a zágrábi újságot nem érti, azt mondta neki »olvasd gyakran, majd akkor megérted.«

Most Zganec a murasiklósi fárában falúról-falúra jár, a népnek beszédeket tart s iparkodik őket meggyőzni, hogy ők nem magyarok, hanem horvátok és hogy a magyarokkal nem szabad nekik tartaniok. Ily beszéd alkalmával egy felsőkirályfalvai földműves Zganec kérdésére azt válaszolta, hogy ő nem horvát, mert Muraközben, magyar földön született; mire Zganec azt a kérdést intézte hozzá: »hát ha a te istállóban egy lud egy libát költ ki, azt gondold, abból csikó lesz?«

Mi pedig azt hisszük, bárholonnan is jön egy számar akár Bécsbe, akár Zágrába, akár Murasiklóra, az ott is csak számar marad.

Igen tisztelt Szerkesztő Úr! Ezen esetet

csak azon okból hozzuk Önnek tudomására, hogy legyen fogalma, mily hazasárulóká válnak azon muraközi horvátok fiúk, akik Zágrában végzik tanulmányaikat. Ez nekünk igen rosszul esik és igen szomorú, hogy a magyar kormány nem képes kivinni azt, hogy mi muraköziek oly lelkeseket kapjunk, akik a mi barátaink: a magyaroknak szívben barátjai volnának és akik nem a politikának, hanem lekipásztori hivatásuknak élve, azt tűznék ki egyedüli életcéljüknak, hogy az emberek becsületben és békességben élve, holtuk után üdvözüljenek.

Továbbá tudaljuk Szerkesztő Úrral, hogy amióta nálunk adminisztrátor van, nekünk nem szabad a templomban úgy imádkoznunk, ahogy a mi szüleink imádkoztak s ahogy előbbi lekipásztorunktól tanultuk, hanem az előttünk teljesen idegen illir nyelvben, mely nyelvet nem értjük, de talán az Isten sem érti. A templomi énekeket hasonló nyelven tanítják. Ha ez sokáig így lesz, lehetetlenség, hogy a nép fel ne lázadjon, mert már igen békétlen és elégedetlen.

Zganecnek azt tanácsoljuk, ha már hazájához hűlten lett, menjen a drávántútra, Zagoriába, vagy még messzebb, a Balkáura. Ott az ő helye, ahol örökös békétlenség és vérontás van; az ő izgatásainak ott elég tér nyílik s talán talál is ott oly bolondot, aki az ő beszédjére neki megy a falnak; de köztünk, muraköziek között ilyen ne keressen.

Tudjuk, honnét fúj a szél: nincs messze sem Zágráb, sem Kotor. Kívánságunk egyedül az, tanuljanak gyermekeink magyarul, mert erre a gyermekeknek épp oly szükségük van, mint azoknak, akik a magyar nyelv ellen folyton prédikálnak, de azért tanulják s meg is tanulják.

Hiába hirdeti Zganec: »Mi most itten vagyunk Muraközben, akik a muraközi népet más útra tereljük« (a magyarok ellen), majd mi terelünk benneteket oly irányban, hogy nem lesz kedvetek visszatérni és köztünk zavargások előidézni.

Mrazovics Iván, Mikolaj György, Vugrinec György, Torandek Antal, Varga Mihály, Jambrovics Vince, Jezernik Márk, Tukser István, Jalsovec György, Soltics Mihály, Liecek Rókus, Matosa György, Majsan Lőrinc, Sobocsek Márton, Varga Mátyás, Matosa Iván, Jambrovics Jakab, Malekov Pál, Juk Simon, Petkovics Antal, Kraljics Károly.

Köztük a cikket egész terjedelmében. Végten elszomorított, hogy immár kispapok is lábatlantokodnak köztünk s hintik a konkolyt a muraközi hazafias érzesű nép közt. Bizony sajnos, hogy az átcsatolás ügye megfeneklett és jóformán teljesen elhalgaltott. Ez azonban nem zárja ki azt, hogy közigazgatásunk éber szemmel ne kísérje a fejleményeket. Csendőreinknek, határrendőreinknek az ily izgága fráterek garázdálkodásainak azonnal véget kellene venniük. Külömben is úgy értesülünk, hogy a jelentést a renegát atyafi ellen már megtették s így kilátás van rá, hogy a bőrébe nem férő Zganecnek csakhamar utilapot kötnek a talpára.

Szerkesztő.

## K Ü L Ö N F É L É K.

### Az asszonyok.

Sok szép asszonyt láttam, A német asszonynak Sok minden fajtából, Meg fog finomsága, Cseresznyészem is már Egy délcég orosz nő Néhánnyal egy tából. Beledönt rabságba,

A francia nőnek Kacérsága bódít, Az olasz asszonynak Szeme tüzet hódít. Az indus nő után Vágyakozva nézel, S egy japán csóppségért Mértőföldnyire megysz el.

A spanyol elbájo! Méla nözésével, Szép egy angol miss is Hideg arcával, De magyar asszonynak Sehoh nincsen párja, Ki rá szemet vetett, A bolondját járja.

Zombory Gyula.

— **Eljegyzés.** Horváth Jenő, katori áll. isk. tanító, folyó hó 8-án eljegyezte Koller Terus ugyanottani áll. isk. tanítónőt.

— **Beiratások eredménye.** A helybeli ovodákban a f. évi beiratások eredménye a következő: beiratkozott az I. sz. ovodába 111, a II-ba 75, a III-ba 70, összesen 256 kised.

— **Megyei tanítógyűlés.** A múlt szombaton Zalaegerszegen megtartott vármegyei tanítóegyesületi közgyűlés tárgysorozatának kimagasló pontja, Brauner Lajos csáktornyai áll. iskolai igazgató-tanító szabad előadása, A modern iskoláról szóló tanulmány volt. Brauner Lajos előadásával nagy hatást ért el. Másik érdekes pontja volt a közgyűlésnek Hüll Cecilia, csáktornyai áll. óvónő értekezése, melynek kapcsán a kisedővönök egyesületi szervekedése Zalavármegye terü-

hogyanja tiltja, hogy éjfél két óra után kártyát vegyen kezébe.

Akik vele játszottak, értesülve voltak rögeszméjéről s így sohasem lett belőle kellemetlenség.

Dacára annak, hogy évek óta volt a kávéház törzsvendége, sem nevé, sem közelebbi adatokat multjáról s jelleméről nem tudtak. Csak annyit, hogy »gróf« s hogy rendezett anyagi viszonyok között kell élnie, mert minden áldott nap elvesszett 10—20 koronát, melyet mindig pontosan és teljesen új bankókban egyenlített ki.

Viselete kifogástalan eleganciát árult el; modora főrra vallott. Monogramja, mely botján, esernyőjén, kabátján, zsebkendőjén ékeskedett, mindenütt kilencágú koronával volt fedve, mely gróf születésre vallott.

Soha senkivel annyira intim nem volt, hogy még csak nevé is megmondta volna. Mikor kártya partnerének bemutatkozott, valamit morgott fogai között, de senki fia attól ugyan ki nem okoskodott. A kávéházban mindenki szerette. Szerette különösképpen, rigolyái dacára, mert mindenki iránt szíves s leereszkedő volt s cseppet sem érezte, hogy ő ereszkedett le hozzájuk, hanem mindig olybá tűntette a dolgot, mintha őt érné a tisztelet, a velük való érintkezéssel.

A pincérek pedig egyenesen imádták, mert borralvalói valóban fejedelmiei voltak.

A ravaszabbak ki is használták gvallérijáit, amennyiben különféle koholt okok alapján nem

egyszer vágtak eret ropogós bankóktól duzzadó pénztárcáján.

Egy napon mint rendesen, betértem a kávéházba, a pincér, ki lesegíti kabátomat vállaimról, meghatott hangon újságotla:

— Szörnyű dolog történt. A gróf úr tegnap éjjel pont két órakor föbe lötte magát a kártyaszobában.

Az eset valóban engem is megrendített. Nem is tudtam elképzelni kávéházamat, a »gróf úr« méltóságos alakja nélkül.

S mi történt a gróffal — kérdém — nem tudják okát öngyilkosságának?

— Nem is sejtek. Hiszen olyan zárkózott szellem volt, nem beszélt az senkinek sem a bajáról. Az éjszaka, midőn az őra éjfélt ütött, letette, mint rendesen, a kártyát. Midőn leszámolt s fizetni akart, észrevette, hogy kevés pénz van a tárcájában. Valami idegen sipista volt az este partnere, aki kelletlenül is jobban megkopasztotta.

A gróf úr egész homlokáig elpirult, zavartan hebegett valamit. Aztán se szó, se beszéd, kifordult egy percre, a másik pillanatban hatalmas dőrej rezgettette meg a kávéházat.

A ruhatárból kékes füst tödült ki. Oda rohantunk. Ott feküdt a gróf úr halaványan, míg melőlél patakzott a vér.

A mentők szállították el. A sipista, akivel az este játszott, a zürzavarban elpárolgott. Szerencséjére is, mert biztos, hogy agyonvertük volna

a gazembert. Szegény »gróf úr«, sopánkodott a mehatott pincér. Az eset módfelett felizgatott.

Le sem ült-m, hanem kaptam kabátomat és siettem a rendőrségre, hogy közelebbi adatokat szerezzek a gróf tragédiájáról. A rendőrségen óriási meglepetés ért.

Az öngyilkossá lett grófról kiderült, hogy soha életében sem volt gróf.

Kereskedőség volt ifjúkorában. Egy sorsjegye megütötte a főnyereményt s annak kamataiból éldegélt. Lehet, hogy a nagy szerencse meghibbantotta az eszt, de lehet, hogy tervszerűleg tetszelgett a gróf szerepében.

Gazdasszonya előadása szerint odahaza a lehető legszükségesebben élt, csakhogy kávéházi paszsióit kielégíthesse. Ruháit, kalapját, zsebkendőit Bécsből hozatta, csakhogy ráhimeztesse a grófi koronát.

Pénzét pedig a gazdasszonynak mindegyik áldott nap ropogós bankjegyekre kellett felváltania a szemközti pénzáltó boltban.

Ez értesülések teljesen kialakították a szerencsétlen gróf úr jellemét előttem; elhatároztam, hogy egyetlen szót sem említek belőlük a kávéházban.

Hadd őrizék meg ott a »gróf úr« emlékét továbbra is, mint aminő életében volt. Ennyit megérdemel azért a számtalan pikolóért, mi elfogyasztott s azokért a sok szép ropogós bankókért, melyekkel szerencsés kártyapartnerit egész életében megajándékozta.

letén is meglőrtént. A kisdudóvói megyei köre az általános tanítóegyesület egyik osztálya lesz. A szakosztály elnöke az értekező Hüll Cecilia óvónő.

— **Halálozás.** Meghalt az öreg Toplek István, Csáktornya községi esküdtje, aki arról volt nevezetes, hogy a csáktornyai képviselőtestület legöregebb tagja volt, amennyiben 1861 óta állandóan helyet foglalt a város vezetőinek sorában. 1861-ben, amikor az októberi diplomával felélesztett alkotmány kapcsán megindult országos szervezés keretében Csáktornyan is az új rend szellemében szervezkedtek, a márc. 21-én megtartott gyűlésen töltötték be választás úlján a kiváltságos mezőváros megjelölt különféle tisztségeket. Ekkor választották meg Toplek Istvánt is a város fizetéses (rendes) tanácsosának. S Toplek István azóta szakadatlanul működött mint ilyen a választóközönség bizalmából, mert tisztességét, előhaladott kora dacára is, mindenkor lelkiismeretesen töltötte be. A külső községek ama horvátjuki polgárai közé tartozott, akik a haladás elől soha el nem zárkóztak s mindig hű hazafiaknak bizonyultak. S Toplek István ebben a tekintetben vezetőszeretettel játszott, miért is egyéniségét mindenkor szeretettel vették körül. Toplek István 84 éves korában hunyt el szeptember 6-án végegyengülésben. Hétfőn temették el a gyászoló közönség nagyszámú részvételével. Nyugodjék békében!

— **A fűrésztelap ügye.** A Csáktornyan létesítendő fa- és fűrésztelap ellen Dobsa Mihály és társai tudvalevőleg felebbezést nyújtottak be s a városi képviselőtestületnek a telephöz szükséges telek átengedése tárgyában hozott határozatának megsemmisítését kérték. A vármegyei törvényhatóság azonban kedden megtartott közgyűlésén a felebbezést elutasította.

— **Vagdalkozó orvos.** Muraszterdahelyen sajnálatos eset történt. Az odaváló orvos, Berger Géza dr., a lapokat bejárta hír szerint, Mayer Jakab ottani kereskedő ínsáát, Sarkady Nagy Bélát, lakásának udvarán, mert valamiért rá megharagudott, egy katonatiszti karddal össze-vissza vagdalta. Az inasgyereken Alsóoldván súlyos testi sértést konstatáltak, amiért Berger Géza orvos ellen a tanonc atyja feljelentést tett. A vizsgálat a sajnálatos ügyben folyik.

— **Felszámoló gabonacég.** Érdekes felszámolásról hozt hirt egy fővárosi lap, mely szerint a Neumann Miksa csáktornyai gabonakereskedő-cég, mely egész Zalamegyét dominálta és az országnak is egyik legnagyobb gabonakereskedése volt, sőt Ausztriában is mint kukoricakirályt ismérték, felszámol, mert eddig szerzett millióival nyugalomba vonul. A csáktornyai Neumann gabonauzlet kienteláját a Magyar Bank veszi át.

— **Új vármegyei napilap.** Nagykanizsán új lap kezdte meg pályafutását e hó 9-én. A beküldött számok után itélve a Zalai Hírlap kitűnően szerkesztett organuma lesz a vármegyei sajtónak. Garanciát nyújt erre nézve a lapvezér, Hajdu Gyula dr. nagykanizsai ügyvéd neve, aki kiváló egyéniségét a lap szerkesztése és irányása körül is érve nyesíteni fogja. A lap szerkesztője: Nagykanizsa, Kazinczy-utca 5. sz. Az előfizetési összeg havonként 1.60 K.

— **Új tanító.** A helybeli alsófokú iparostanonciskolánál megüresedett egyik tanítói állásra az ipartanodai bizottság folyó hó 11-én tartott gyűlésén Tóth Dezső polgári isk. tanárt választotta meg egyhangulag.

— **Quo vadis.** A Quo vadis-láz megszűnt. A hónapok óta hirdett mozidarabot a Heinrich-féle állandó moziban e hó 7-én végre bemutatták. Az érdeklődés a darab iránt nagyok volt s a darab meg is érdekelte a nagy érdeklődést. A képek tiszták és szépek voltak. Csak az volt a kár, hogy nagyon gyorsan peregték le egymásután. De hát sietni kellett, mert d. e. 8 órától éjfélig állandó publikuma volt a Quo vadisnak.

— **Polgármester választás.** Nagykanizsa polgármestert választ. Az ez iránt való mozgalmak már megindultak. Hogy erről e helyen megemlékezzünk, Tamás János dr., ottani ügyvéd miatt történi, akit a városi képviselők egyik frakciója mult vasárnap a polgármesterei székre jelölt. A másik jelölt Sabján Gyula dr., a város ez idő szerinti főjegyzője.

— **Új kávéház.** A Royal-kávéház megnyitása egy hatalmas riválist teremtett. A Zrínyi-szálló kávéházat tulajdonosa, Hajas József, átalakította s a legkényesebb igényeknek megfelelőleg berendezte. Úgy hogy most már két, igazán nagyvárosias kávéháza van Csáktornyanak, csak legyen állandó közönség, mely a kávéház tulajdonosok áldozatkészességét kellőképpen kamatoztassa. Az új kávéházat f. hó 6-án nyitották meg a közönség élénk érdeklődése mellett. A közönség zsufolásig töltötte meg az elegáns kávéházat s gyönyörködve hallgatta Balogh Károly fűlbemázó muzsikáját.

— **Halálozás.** A muraszombati esp. kerületnek halottja van. Meghalt dr. Ivanóczy Ferenc c. kanonok, Csendlak esperes-plebánosa. Az elhunyt bizalmasa volt Balthyány Zsigmond grófnak s nagy műveltségénél fogva általános tiszteletnek örvendett, bár a magyarellenes szlovenáramlatnak csendes támogatója volt, minek azonban a kerület túlnyomólag hazafias papsága, a tanítóság és társadalom gátat vetett mindenkor. Elhunytá váratlanul jött augusztus 29-én. Szeptember 1-én délelőtt temették el nagy pompával.

— **Tűzhalál.** F. hó 8-án d. e. vigyázatlanság áldozata lett Kotorban a 3 éves Zvósecc Mihály, kinek szülei nem régen másodszor Amerikába kiköltöztek s a kis Miskát négy éves nővérkével: Anouskával Sziládi Márk katonai gazdálkodó s neje gondjaira bízták. A kis fiú, míg nevelő anyja a templomban volt, nevelő apja pedig otthon borotválkozott, a szobából kionsot, szoknyája eddig kideríthetetlen módon meggyulladt s míg a kis baba kétségbeesett kiáltozására figyelmes nevelő apa a segítségére sietett, a gyermek egyik lábszára, mellsőrésze és arca megpörkölődött annyira, hogy rettenetes sebeibe másnap belehalt. A vizsgálat megindult.

— **Csak egy anya tudja mennyi gondot okoz egy gyermek táplálása,** amikor a legeslegjobb táplálószer, az anyatej hiányzik vagy kevés. Milyen sokszor gyöttrődik az anya amiatt, hogy nem tud mit adni gyermekének. Ám ezért a gondos anya nem bocsátkozik kísérletezésekbe, hanem csakis kipróbált, megbízható tápszerhez folyamodik s ez nem lehet más, csak a Nestlé gyermekliszt, amely már pár nap mulán éreteti kitűnő hatását. Egy igen tanulságos könyv jelent meg a Nestlé-liszt használatáról és úgy ezt a könyvet, valamint egy próbadozós Nestlé-lisztet ingyen és bérmentve küld a Henri Nestlé-cég, Wien, I., Biberstrasse.

— **Hangverseny.** Mint értesülünk nagy-szabású műelővezetben lesz városunk közönségének e hó vége felé része. A Napközi Gyermek Otthon vezetősége fázadozik egy táncmulatsággal egybekötött hangverseny létesítésén. Bővebbet lapunk következő száma hoz.

— **Országos vásár.** Bottornyan az országos vásár miniszteri engedéllyel f. hó 20-án tartatik meg.

— **Pályázat iparszakiskolai ösztöndíjakra.** A soproni ker. keresk. és iparkamra pályázatot hirdet a költségvetésében rendszeresített iparszakiskolai ösztöndíjakra. Ez ösztöndíjak egyenként 100, illetve 200 K-ra rugnak és a hazai iparszakiskolák-, felsőipariskolák-, illetve iparművészeti iskoláknak az 1913/14-iki tanévre beiratkozott ama jó előmenetelű, kifogástalan magaviseletű és szegénysorsú rendes tanuló számára rendelkeznek, akik a kamara kerületében, tehát Zalavármegyében is bírnak illetőséggel. A pályázók kérvényei ennélfogva iskolai bizonyítvánnyal, a szülők vagyontalanságát igazoló hatósági bizonyítvánnyal és illetőségi bizonyítvánnyal szerelendők fel. A kérvények a folyamodó által látogatott tanintézet igazgatóságához legkésőbb 1913. szept. 12-ikéig benyújtandók. A bármely szakiskola előkészítő vagy I. osztályba járó folyamodó kérvénye csak az esetben fog mérlegelés tárgyává tétetni, ha a folyamodó megelőző tanulmányait kiváló eredménnyel végezte.

— **Betörés.** Egy 14 éves betörő ügye foglalkoztatja a stridóvári csendőrséget Nem annyira az eset, hogy a kiskorú Horváth József, Vashegyről való s már több ízben büntetett kis csemete Vukovics Márton ugyanottani lakos lezárt éléskamrájából zsirt és sertéshúst lopott, képezi a nyomozás tárgyát, mert a tettes beismerésben van, hanem az, hogy nincs-e a kiskorú gonosztevő háta mögött egy orgazda? A nyomozás kedvező eredménye nem egy tolvajlásra vetne derítő fényt. Ezért a stridóvári csendőrség erősen akcióba lépett.

## Pályázati hirdetés.

A magyar kir. államvasútak zágrábi üzletvezetőségének területén több raktárnok, állomásfelügyelő és szertárnok-jelölt állás betöltendő. Ezen állásokra az intézet oly egyéneket alkalmazhat, kik magyar állampolgárok és a magyar nyelvet bírják, 18. életévüket betöltötték, de 35 évnél nem idősebbek, szellemileg és testileg épek és vasúti szolgálatra alkalmasak, büntetlen előéletűek és a középiskolának, illetve ezzel egyenrangú szakiskolának negyedik osztályát sikerrel elvégezték. A kezdő napibér 2 K, esetleg 2-40 K.

Azok kik tényleges katonai szolgálatuknak eleget tettek, ha az álláshoz szükséges gyakorlati szakismereteket megszerezték, illetve az előírt szakvizsgákat letették, 1200 K évi fizetéssel és megfelelő lakáspénzzel fognak az üresen álló helyek számárahoz képest végleges minőségben kinevezeteni.

Aki tehát ezen állások valamelyikét elnyerni óhajti, erre irányuló kérvényekkel a felsorolt feltételeket igazoló okmányokkal együtt a zágrábi üzletvezetőséghez küldjék be.

Zágráb, 1913. aug. 25.

**Dr. Bacsinszky Vladimir.**  
üzletvezető.

## Szerkesztői üzenetek.

— **Figyelő.** Köszönjük az érdekes sorokat. Jövő számunk hozza, Kérünk belőle máskor is; mert a viperák fogait csak így szedhetjük ki lassanként.

Sve pošiljke, kaj se tiče zadržaja novinah, se imaju poslati na ime urednika v Csáktornya

Izdateljstvo: knjižara Strausz Sandora kam se predplate i obznane pošiljaju.

# MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni, znanstveni i povučljivi list za puk  
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: svaku nedelju.

Predplatna cčna je:

Na celo leto . . . . 8 kor.  
Na pol leta . . . . 4 kor.  
Na četvert leta . . . 2 kor.  
Pojedini broji koštaju 20 fill.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Odgovorn urednik:  
**ZRINYI KÁROLY.**

Surađnik:  
**PATAKI VIKTOR.**

Izdatelj i vlastnik  
**STRAUSZ SÁNDOR.**

## GOSPODARSTVO.

### Posli septembra meseca.

Medjimurske gmajne glasovitne su od toga, da po leti tak sgoriju, da marha samo gladuvat ide na pašu, barem letos neje ravno tak bilo. Letos ga po leti dosta deždja bilo, još više, kak je potrebno bilo. Stareši ljudi znaju, da malo tak močvarnih lét su se vživeli, kak je to letos bilo. Vnogo deždja je bormes i vnogo kvara napravilo. Riške su se na dule, vun su žiše i celé pokrajine su oblejale i stém po celim orsagu vnogo žalosti i kvara zrokuvale. Poleg vnogo deždja ljudi su zakesnili žetvom i zmlatjom. Čuda žitka se kilio i vnogo krme splesnivilo. Dobro znaju naši gazdi, da bili su križaki, koje po tri, četiriput su morali presušati.

Sa mlatjom su skorom već po celim orsagu gotovi. Malo menje žitka je zraslo, kak navadno zna zrasti, ali puno lepši i žmekheši je, kak drugda zna biti.

Pšenicu i ječmena su takodjer već zmlatili. Ječmena je malo menje zraslo, kak lani. Zob je lepša i bolša, kak je lani bila k tomu pak i više je zraslo.

Kuruza poleg vnogo deždja pomalem se zréli i skorom sve posud je još zelena. Ako rano nebude mraza, letos bude kuruza dobro platila posle, koje smo s njom imali.

Krunpir sve posud gnjili, miši i vrlci pak ga jako podjedavaju, zato krumpir bude puno slabesi i menje ga bude, kak bi po redu moral biti.

Gorice sad su se malo popravile, ali zato niti letos nebude izvrsno vino zraslo. Vnogo menje ga bude, kak je naprimer 1911-ga leta bilo.

Sternišće koje je još nē gori s orano, odmah se mora podorati, da od svakojackoga drača reztepeno seme skim predi vun zide. Kak se oranje rezeleni, opet potrebno je zemlju s orati, da se drač uništi. Stém se taki i zemlja gnoji. Prva oral je plitva, druga pak skim glibeša mora biti. Žito je već moći sejati. Otave se silno moraju pokositi. Poleg vnogo deždja paše dosta i lépe imamo s vrho toga s marhom neje vnogo brige i neje potrebno sad je jako hraniti.

Rano grozdje se je dozrelilo i počme se bratva. Pred bratvom lagvi se dobro moraju s čistiti, takodjer i pivnice.

Rano zelje, paprika i paradejz pobrati se mora, drugač zelje počme pokati, paprika pak paradejz gnjiliti.

Čmelce na zimu zapremo. Slabe koše moći je skup stepsti i toliko meda jim ostaviti ili pak dati, da čez zimu moreju prevzeti.

### Rana zelena krma.

On je dober gazda, koj kad je sa žetvom gotov, odmah na drugo leto se zmisli. Zmisli se na to, da na protuletje skim predi

ima zeleno krma i da skim predi zelenom krmom more marhu hraniti, da prestanu suho krma ravno onda more prodati, kad najbolje peneze nuca; komu pak suha krma sfali, da nē mora marhu sa slamom mučiti. Nē je to sve jedno, ali aprila ili pak juniuš meseca počmno zelenom krmom hraniti, bormes koj stopram juniuš meseca počme kositi, njegva marha zasegurno je vu majušu mesecu stradala.

Da se već detelica vu april mesecu more kositi, potrebno je već augustuš, najkesneše septembra meseca ju posejati. Bikes je takodjer za zeleno krma dober i on se vu ovim mesecu mora posejati. Zemlju k tomu dobro je treba prepraviti i ako je nē stalnim gnojom pognojena, onda na mekotu 150 kilogram superfosfata, na hamučno zemlju pak 200 kilogramov kalisuperfosfata reztepeno.

Naravno aprila zadnje dane ili majuša prve dane moći je već kositi i potrebno je, da za tem još krumpira ili kuruznicu moremo posejati i poleg toga još dosta rano nam prazna zemlja ostane za jesensku sētu.

Još predi je moći kositi naprotuletje zeleno jesensku žito, koje takodjer augustuša ili septembra meseca se seja. Od detelinoga semena na mekotu zemlje potrebno je osem, deset kilogramov, od žitnoga semena pak tridesiti, četerdeset kilogramov. Moći je sa mašinom ili pak sa rukom sejati. Obedvoje je dobro. Ako za mašinom sejamo, onda malo menje semena je potrebno. Razmi se, da samo na gnojeni zemlji more se clovek vekši plod nadjati. Ako po zeleni krmi još naprimer krumpira sadimo i za krumpirom jesensku žito ili pšenicu očemo sejati, onda na mekotu zemlje na svakinačin s vun stalnoga gnoja još i 150 kilogramov superfosfat zvanoga praha moramo razhitati.

Koji su to već više lét probali i to dobro su sprobali, oni tak veliju, da žito skup sa deteljom zmēšano je najraneše moći kositi. Nigdar su se nē prevarili, da okolo dvajsetoga aprila nebi bili već kosili. Poleg toga su još i ranu kuruzu mogli za tem sejati.

Dobro bude si to zapamtiti, i već sad se pobriniti za protuletju krma.

### Mladina i difteritis.

Vnogiput ov pošastni beteg dojde na mladinu i vnoiput veliki kvar zrokuje gospodaru ili gazdarici. Navadno kakti kuga dojde na mladinu i na golube, ali moreju i pure, race i guske dobiti ov beteg. Tomu betegu je zrok s očima nē vidlivi bakterijami, koji se vu mladinski slinaj, vu vodi ili vu hrani povaju.

Ova kuga se najvišeput tak dotepe med mladinu, ako na pijacu od takvoga prodavca kupimo mladince, pri kojim se već ov beteg zapoval i ako takvu mladince med naše domače pustimo. Tak smo anda najvišeput sami zrok mladinski kugi.

Najpredi tak spoznamo ovoga betega, ako vidimo, da mladince smirom na sēda, žalostne je, zaostaja od drugih i neima apetita za jesti. Takvo mladince je već nē zdravo.

Kad mladince ov beteg dobi, z nosa se neakov gnoj cedi vun, smirom kiše i kljuna podjednoma odprtoga ima. Vu vustah s vekšinoma pak pod jezikom i vu gutu mali žuti piščajeki se napraviju i negda toliko se toga naplodi, da mladince niti gutati, niti pak dihati nemore. Vnogiput pak i na jedno ili drugo, ali pak i na obedve oči se rezširi ov beteg, vu takvim položaju mladincetu suze curiju i oči su zaprte. Negda se tak stisneju obrave, da niti sprsti nije moći odprti. Od toga mladince na jedno ili pak na obedve oči oslēpi. Vu betegu mladina jako doli dojde, oslabi, jesti nemore, po vremeo je jako tira i nazadnje od velike slabosti pogine.

Ako takvoga betega spazimo na mladincetu, najprvešo delo nam je to, da betežno mladince odmah odstranimo od zdravih i ono mesto gde se betežno mladince zadržavalo, dobro posnažimo i z vapnom poljemo. Kotce sa vručim lugom zribamo i za tem sa vapnom polčimo. Pobriniti se moramo, da mladina uvēk frišku vodu ima. Piščaje iz vustah stihoma vun strgamo i onda s uljom ili pak taljenim putrom namažemo. Svrho toga med rezkoljenu šibu vatu denemo i to se vu ulje ili vu drugu takvu stvar namoči i onda pomalem se vusta stém namažeju. Ako to dva, triput napravimo, piščaji znikneju iz vustah, mladince počme jesti i veseleše biti i za kratku vrēme ozdravi.

Najvažneše pak je navēk kotce i dvorišće čisto držati, briniti se, da mladina svaki dan višeput frišku vodu dobi. Kuplno mladince neje smeti taki med domače pustiti, jerbo neje znati naprē, ali neje s takvoga dvorišća, gde se je već ov beteg zakorenil. Dobro je na ove navuke paziti, jerbo ako se jedenput taj pošasti beteg zakorenil, velikoga kvara nam more zrokovati i na leta neje moći se ga do kraja rešiti. Ako se ova kuga gde na lazi, pod terhom štrofa, more se občinskomu poglavarstvu prijaviti.

### Minul je balkanski boj.

Kaj se jedenput započme, onomu i jeddenput kraj mora biti. Tak je i s balkanskim bojom. Lanjsko leto s nenada oktobra meseca su počeli štuki na Balkanu pokati i za kratko vrēme čeli Balkan je vu jednim ognju bil. Mali balkanski vladari stihoma i tajno su savez napravili med sobom vuto ime, da svoju braću oslobodiju od turske vlade pod koju su spadala. Nitko je nē mislil, da s takvom srečom budu vojuvali proti turčinu, kak je to vun spalo. Najmenjša vlada, Montenegro je počela boja i za dva tri dana, kak je to već predi bilo med njimi

složeno, za njom su počeli bulgarci, srbi i grki. Dakle turčina najednput četiri vladari su počeli bantuvati s jednom rječom čeli Balkan vun s Romanie. Turčini nje bil privraven k boju, to se stoga vidlo, da ravno kad su mu boja poručili, ravno onda je pustil dimo svoje rezerviste. Itak zato je imal takve šerege još pripravljene, da nje bilo znati pak niti za veruvati, da ove šerege tak hitro budu potukli. Morebiti, da tomu je to bil najveksi zrok, da med turski šeregi su srbi, bulgarci i grki vojувati, koji su se s prvom prilikom predali neprijatelju. Drugi zrok pak je to bil, da nikakva sloga nje bila kod turčinov, sami med sobom su se mešali, bunili i svadili. Tretji i to najveksi zrok pak je to bil, da med turskih vodjov velike ciganje su bile. Penezze, koje su za municiju i za strošek dobili, med sobom su najveksu stran zadržali i poleg toga nisu mogli turski regimenti dobro municiju dobiti. Pripetilo se i to, da su jedni, jedni regimenti dva, tri dana ne dobili nikaj za jesti. Makar su turski soldati jako strpljivi, ali itak gladni i bez municije nje su mogli tak vitežki vojувati, kak su vu srdcu čut imali. Dogodilo se i posvedočeno je, da bila je bitka vu koji s med turskih šrapnellorov niti svaki deseti nje se sprožil. Tomu su sve officiri bili zrok.

Svrho toga su soldati vojvu zgubili, kad su vidli, da se zanje skorom nišči ne brini. Na drugi strani pak su bulgarci, srbi, montenegrovci i grki s velikim veseljom išli vu boju i k tomu pak i svega stroška i municije su za dosta imali. Tak se onda ripepilo, da turski glasovitni šeregi, koji su samo pred par stotine létmi čelo Europu strahувati, taki vu prvi bitki su morali retirerati.

Europa se strašno začudila, kad je prvi bitki glas počil. Bulgarci i srbi strahovitno krvne bitke su zadobili i za par tjednov su neprijatelni šeregi pred Konstantinopolju stali. Od čeloga turskoga imanja vu Europi samo još Drinapolj se držal. Ali već je onda videti bilo, da niti Drinapolj nemore dugo se proti stavljati. Pet mesecov dan i noč su savezki šeregi rusili grada i tak su ga obkolili, da niti ftič nje mogel vun pak nje nuler. Bila je rječ, da vu gradu dosta stroška i municije imaju turski šeregi, makar za jedno čelo leto. Peti mesec su već takvi glasi išli iz Drinapolja, da jim je strošek s menjkal i grad se bude za kratko vréme moral predati. To je istina bila. Več onda su od drevja kore i listje jeli, takov glad je nastal. Turski vodja, Sükri baša prevedil je, da nemore se duže držati i zato je odredil, da se naj sve uništi vu varasu i vu gradu, da kamen na kamenu ne ostane. To su i šteli načiniti, ali već jim je prekesno bilo. Samo nekoje kasarne, magazine i turne su mogli porušiti i vužgati. Kad su bulgarski šeregi vu Drinapolj vdrii, čeli varas je gorel. Prvo delo jim je bilo, ognja potišiti. Kad su stém gotovi bili, pokopali su mrtve i spustili su vun zarobljenu braču. Dakle sveti varas, vu kojem su glasovitni sultani i vodji pokopani bili i na kojega su turčini tak vnoگو alduvali i za kojega su tak vnoگو krvi proljevali, prepal je. Tu su se počeli najpredi srbi i bulgarci med sobom svajувati. Bulgarci su tak glasili svétu, da oni su zavzeli Drinapolja, opet po drugi strani pak su srbi zijali, da oni su prvi stupili vu sveti varas.

Čele štricinge su svrhu toga zišle. Srbi su već tak se počeli zadržavati, kak dabi

oni bili na svétu najglasovitneši i najmočneši puk. Nas, Austria-Magjarsko, kakli najbližnješe susede su najpredi počeli bantuvati. Austria-Magjarska nje dala sobom se igrati i već je tak stal položaj, da naša armadia vdere vu Srbiju i sbog bludnoga sponašanja kaštigala bude taj mali orsag. Poleg toga je skorom čela Europa se vužgala i strahovitno europski boj bi bil vun vudril, ako zavjenu vuru Srbia na rusku zapoved nebi bila repa potegnula. Tak se je nas minul ov žuhki peher.

Kak je Drinapolj prepal, balkanski šeregi su pred Konstantinopolju postali i bulgarci od veselja već su to nakanenje imali, da vu Konstantinopolju budu turčinom diktérati. Sad su europski vladari začicali »stoj!« Balkanski šeregi morali su na zapoved postati. Europski vladari su vu London odredili jednu konferenciju vu koju je svaki vladar svoje delegatuse poslal.

Na ovi konferenciji su odredili, da Drinapolj bulgarcom ostane, turčina pak dalje nesmiju bantuvati, zavzenim imétkom pak se naj med sobom razdeliju.

Presiljeni turčin moral si je to za dobro zeti i zapisnik podpisati. Tak je par mesecov zgubil turčin onu imanje, nad kojim je na stotine lét vladal. Od europskoga imanja samo jeden vuski falaček mu je ostal vu Europi i to su mu samo zato ostavili, da si glavni varas, Konstantinopolja more braniti. Razni se, da turski puk nje bil stém zadovoljen i počele su se svakojačke bune vu Konstantinopolju. Jeden korman se za drugim premenil. Više ministrov i vodjov su zaklali, druge pak su polovili i vu rešt zaprli.

Turčinom je vu ovim hudim položaju velika sreča bila, da balkanski savez se restepel i počeli su balkanci med sobom mrsiti jeden na drugoga. Nje su mogli s imétkom se nikak razdeliti i poleg toga vudril je vun drugi balkanski boj.

Bulgarci su vu prvim boju najviše trpeli, trošili i krvi alduvali i ravno zato pravično delingu su šteli imeti sa svojemi prijateljmi. Srbom i grkom nje bilo povoli ova delinga, nego su puno više zahtévati, kak su trpeli i ljudstva alduvali. Bulgarci nje su šteli njim tak povoli biti, kak su sami šteli, s vrho toga grki i srbi skup su se sklopili i sa oružjem su počeli svoje pravice iskati.

Dakle počel se je boj med savezom vu kojim boju je odkraja bulgarcom sreča služila i vidlo se je već, da Bulgaria more se proti trém neprijateljmom braniti. Bulgariji je Romania račune prekrizila. Dobro znamo, da vu prvim boju Romania je mirna bila i za braču nikaj nje alduvala. Kad je Romania vidla, da drugi balkanski vladari veliko imanje budu na Balkanu zadobili, počela je i ona vu zmešanog vodi ribe loviti. Svoju soldačiju je mobilizerala i odmah je zahtévala od Bulgarie jeden veliki i jako plodni falat zemlje. Razni se, da Bulgaria nje štela samo tak s dobra najboljšu zemlju od orsaga sgubiti. Kad su romani vidli, da s dobra nemoreju do ovoga imanja dojti, zašto su odredili, da sa oružjem budu presilili Bulgariju, da jim odpusti ov reš orsaga. Romanski šeregi stupili su prek Dunaja i kak tolvaji su vdrii vu Bulgariju. Bulgarskim regimentom ostavljeno je bilo, da proti Romaniji nesmeju se proti staviti i poleg toga Romania tak lahko došla do jeden lépi imétka, da niti jedno pušku nje trebala

sprožiti. S mučena i otrošena Bulgaria nje mogla se na tri strani braniti i suznatami očima i žalostnim srdcom je morala odpuštiti Romaniji skorom fertal orsaga. Kad na nekoga zlo ide, onda do kraja ide. Turčini su previdli, da i oni još nekaj moreju nazad zadobiti od zgublenoga imétka, zdignuli su se od Cataldže i kak najhitreše su mogli iti, išli su proti Drinapolju, koj je onda već vu bulgarski rukah bil. Za par danov su već pred Drinapoljom stali i odonut bulgarsku stražu su pretirali i Drinapolja nazad zavzeli.

Kak se to dogodilo Bulgaria morala si pomoć iskati, da ju čisto ne uništiju. Od europskih vladarov ruski car i Austria-Magjarska su najbolje podpirali nesrečnoga orsaga. Vu Sofiju su poslali delegatuse gde su na kratkoma mir napravili med neprijateljmi. Poleg ove konferencije Drinapolj nazat ostane Turskomu orsagu. Bulgaria odmah je morala demobilizérati i kak je to svršila, Romania taki je odredila, da romanska vojska se naj vun potegne iz Bulgarie.

Tak je kraj nastal boju i mir na Balkanu. Bulgaria je najmenje dobila vu ovim strahovitnim boju, makar je ravno ona najvitežkeši se sponašala i najviše alduvala.

Kad bude sve ono si balkanski puk nazad namestil, kaj su vu boju zgubili i kvarni bili, što bi to za vezda mogel znati. Im znamo, da skorom niti jedno selo, niti jeden varas nje ostal, kojega nebi bili požgali, porobili, stanovnike pozaklali ili pretirali. Znamo, da čelo leto nišči nje na Balkanu oral, niti sejal, jerbo néga bilo što bi to bil delal. Mužkarci su na bojnim polju harčували ili pak vu hladnim i neznanim grobu počivali.

Vnoga mati tuguje za sinka, vnoga ženska si sdihavlje za muža. Kriča, plača i žalosti ga zadošta sad tam Dete išče mater, mati i otec decu, ali Bog zna gda i gde se budeju opet nazad zišli na ovim ili na drugom svétu.

Dakle mir je nastal, ali ov mir vnoگو suzih je predi zrokuval. Daj Bog, da nebudemo tak na fletnoma opet od boja pisali. Nam je vu čelim poslu samo toliko žalosti, da i mi smo potrošili ober četiri sto milijun korun, ali itak nam je bolje i lepše, da smo vu miru ostali, kak dabi i mi nezmerno krvi bili proljevali. Stém smo i mi naše pri-povedke od boja zaključili.

## Poštuvani G. Urednik!

Žganec Vince, koj je rodjen u Murasiklосу i koj se vezda za popa škola u Zagrebu, namesto kaj bi svoju krsčansku dužnost zvršavao i med pukom mir i slogu preglasuvao, uvek se po selih klati, i trsi se svojim bludnim govorenjem ljudstvo proti magjarskomu narodu i jeziku hujstiti.

Smešno se nam vidi, da takova jedna mala osobica, kak je Žganec, to samo misliti more, da on megjimurskoga puka proti onomu narodu nahujstiti bude mogao, skojim narodom su naši stariši i mi uvek u miru i najlepšoj slogi živeli. Nebojimo se toga, jerbo se naše bratinsko čutenje prama magjarom u našem srcu tako zakorenilo, da to niti sto Žgancov ne budu mogli skrčiti, ne kaj bi to jeden jako mali Žganček mogel bil napraviti.

Koliko smo mogli zaznati za njegovo grdo ponašanje, je sledeće:

Jedenput je jedna puca u železničkom »Váróterem« »Muraköz« (Medjimurje) zvane novine čitala, njoj je rekao Žganec, naj ne čita Muraköza, jerbo su u njem same »bludnosti.«

Na pitanje pucinu, kaj pak nek čita, je odgovorio Žganec »čitaj Zagrebačke hrvatske novine« i kad je puca rekla da nje nerazme, odgovorio je Žganec »moraš je višeput čitati, onda budeš vre razmela.«

Veza hodi od sela, do sela Žganec u Murasiklóskog fari, zove skupa ljudi i takove govore njim drži, da oni nisu magjari, nek ndržižu s magjari i kad mu je jedan muž iz Felsőkirályfalva na njegovo pitanje rekao, da on nije Hrvat, nego magjar, jerbo se je u Medjimurju na magjarskoj zemlji rodio, rekao mu je Žganec, kaj ti misliš, ako se u tvojoj štali žibe zvali, da je ono zdrebe?

Mi pak tak mislimo, ako jedan osel odkud god dojde u Becs ili u Zagreb ili makar u Murasiklós, i tam osel ostane.

Poštuvani Urednik, ovu stvar mi samo zato njim na znanje damo, da budu znali, kakove izdajice postaneju iz one medjimurske detce, koje se u Zagrebu školaju. Grdo se nam vidi to i jako je žalostno, kaj magjarska vlada nemre zvoditi to, kaj bi mi takove svećenike mogli dobiti, koji su prijatelji našim prijateljom magjarom i koji ne politiki, nego svojemo staležu, kakti duhovni pastiri, živiju, i kojim jedini cil bi morao biti, da ljudstvo na ovom svetu pošeno i mirno živi, kaj more dostići po svoji smrti dušno zveličenje.

Nadale njim pišemo, da od onoga vremena, kad imamo administratora, nesmemo više Boga moliti onak, kak smo se od naših starih i od starih svećenikov navučili, nego čisto po ilirskim jeziku, kojega niti mi, niti more biti Bog ne razmi; popevke se tolikajše u takšim jeziku vučiju. I ako bude to dugo tak išlo, nemoguće, kaj se nebude ludstvo spuntalo, jerbo je već jako nemirno i nezadovoljno.

Žganec toga navuka damo, ako je neveren postao svojoj domovini, naj ide prek Drave u Zagorje ili još dalje u Balkan, tam je za njega svet, jerbo je tam vekivečen nemir i krvno prelevanje; tam ima za svoje agitacije dosta prostora, i tam morebiti najde takove norce, koji budu na njegove reči proti steni išli, ali med nami medjimurci toga nenajde.

Znamo odkud veter puše, nije dalko niti Zagreb, niti Kotoriba; želja pak nam je samo to, da se i naša deca navčiju magjarskoga jezika, jerbo je ov jezik njim rano tak potreben, kak i onim, koji proti njemu prodekovaju pak se ga itak vučiju i navčiju.

Zabavdu glasi Žganec: nas je sad pet osovah u Medjimurju, koji budemo medjimurce na drugi put (proti magjarom) obrnuli. Vre vas mi obrnemo, kaj se nebudete imeli volju nazaj k nam vraćati, i med nami puntu delati.

Mrazovics Ivan, Mikolaj Gjura, Vugrinec Gjura, Terandek Anton, Varga Mihajl, Jambrosics Vincek, Jezernik Mark, Tuksar István, Jalsovecz Gjura, Soltics Mihály, Lecek Rókus, Matosa Gjura, Majšan Lovrenc, Sobocsec Martin, Varga Matjaš, Matosa Ivan, Jambrosics Jakob, Malekov Pal, Juk Simon, Petkovics Anton, Kralics Karol.

Dragi prijatelji iz Murasiklósa! Pošteno je, da ste se tak oglašili. Milo nam je ove glase čuti od medjimurčane. Lepo je, da se brinite za to stvar. Verujte nam, i Bogu je

rado, ako puk je zadovoljan i niti Bog ne zameri puku, ako se postavi proti svećeniku, koj ga punta proti svojemu narodu, proti svojemu osvedočenju. Držite samo skupa i kažite put takvim potepuhom, ako ne šakom, onda s batinom prama Zagrebu. Magjarska vlada bude imala dosta jakosti, da vas obrani proti takvim nevalancem, kakov je taj zeleni Žganček.

Urednik.

## KAJ JE NOVOGA?

— **Elizabeta.** Septembra desetoga je minulo petnajst let, da su vu Genfu naša najdragša mater, našu kraljicu vu srce vpičili. Duga leta su to, ali da bi na stoline let bilo već minulo itak nigdar nebi, niti pak nebudemo pozabili, kaj je ona nam bila. Nigdar neje bila tak velika žalost po orsagu, kak on dan, kad je glas počil, da zgubili smo našu kraljicu, koja je vu najveksi naši žalosti, tulikoput bila nam na pomoć. Jeden divjak, jeden bestijalec bez svakoga zroka, samo s bog toga, da je korunu nosila na glavi, prepčil na svetu najbolše srce. Nosila je korunu, ali kakvu? Takvu, kak je naš Zveličitel nosil. Potlam, kak je jedinog sina zgubila, neje više jeno žalostno srce mira imalo na zemlji. Putovala je od jednoga mesta, na drugo, ali pozabiti nije mogla nigdar svoga jedinoga sina, Rudolfa. Plačuć je iskala po svetu vraćtu na svoje žalostno srce, ali to neje nigdar i nigdi najti mogla. Ona, koja bi mogla bila vu velikaj palačaj vu miru i vu radosti živet, neje imala potlam jedno veselo vuru. Vu veliki žalosti je zmirom na putu bila i na jednim takvim putu ju je žalostna smrt postigla. Kak svako leto, tak i letos na ov dan su po čelim orsagu meše bile za nju. Naš stari kralj takodjer na ov dan vjutro rano tihu mešu poslušati i onda odide doli u kapucinsku cirkvu, gde je kripta za kraljsku familiju. Tam je pokopana kraljica, kre svojega jedinoga i najdragšega sina. Tam moli boga svako leto naš kralj pred onom rakom, gde leži vu miru božjem njegov najvekše dobro. Tam tuguje pred onom rakom, gde leži on, koj je stvorjen bil na ov svet, da po vremenu kraluje nad nami. Doklam bude Magjarski orsag stal na svetu, nigdar se nebude spozabil od one kraljice, koja je tak dobra bila i koja je vnogo suzih sbrisala s našega žalostnoga obraza.

— **Orsački sajam.** Minister je dopustil da u Bottornju orsački sajam ov mesec 20-ga se obdržava.

— **Nora služkinja.** V sredu jutro Blaško Anna budapeštinska služkinja na devet mesecov staru dete vužinca je prevela i počela je dete gutiti. Okolo nore puče više putnikov se zislo, koji su ju prijeli i redarom prek dali Vu ludnicu su ju spravili.

— **Muži i žandari.** Poleg Kieva vu ruskim med mužimi i med žandarmi velika bitka je bila. Zemeljski gospon neje dopustil mužom, da na njegovoj gmajni paseju. Muži ne su šteli to posluhnuti. Nato je gospon po žandare poslal, koji su smed mužov trideset doli strelili.

— **Nesreća.** Na budapeštinskim kolodvoru jeden vlak je pod sebe dobil Skuci Karolj jezaka i na smrt ga je sgazil. Skuci sedem dece i ženu je ostavil, koje sad direkcija mora podpirati.

— **Gori morskoo postajališće.** S Amsterdama pišuju da su se na postajališću

magazini vužgali vu kojih je vnogo duhana kave, tea, petroleuma i benzina bilo. Čelu postajališće je vu jednim plamnu. Ognja su ne mogli potišiti i tak je čelo postajališće zgorelo. Kvara je više milljun koruu.

— **Atentat proti poštarskom kučišu.** Poleg Sékesfehervara Sarközi Istvan kad je s Nagjcanja poštu vozil četiri potepuhi zastavili su ga i tak su ga spikali, da je taki na lice mesta vuuml. Žandari iščuju krvoloke, koje su za vezda još ne vlavili.

— **Zakial je pajdaša.** Vu Deerecenu Šomogji Istvan sa pajdašom Cinege Jozefom skup večerjal. Šomogji je pajdašove vilice zel, koje su se mu snenada vu ruki potrle, Cinege s bog toga, kad je Šomogji zaspal, zel je kusturu napre i tak je spikal pajdaša, da je do jutro vuuml. Krvoloka su žandari vlovili. To je već tretli človek kojega je Cinege na smrt spikal. Već je više let bil s bog toga vu reštu.

— **Zaklali su srbskoga patriarku.** Bogdanović Lucian karlovski patriarka vu Gasteinu je letoval. Patriarka svaki dan je med brege išel na špancier. V pondeljek popoldan takodjer je odisel i više ne ga bilo nazat. Kad su vu gostionu spazili da patriarka neje došel dimo, kak naravski je znal, počeli su ga iskati. Na jednim strvnim bregu našli su mo škrljaka, kaputa i više papērčekov od cukora. Pod bregom jeden bistri i glibuki potok teče i tak misliju, da jeden za vezda još ne poznani lopov je doli sbrega pošiknu glasovitnoga redovnika. Odmah su odredili žandarom i soldatom, naj iščuju mrtvu telo. Ali jer je potok jako bistri, mrtvu telu su još niti do vezda ne našli.

— **Prehladil se rimpapa.** Kak to iz Rima pišuju, rimpapa je opet betežen, jerbo se opet prehladil. Položaj rimpape je ravno ne pogibeljni, ali doktori su mo odredili, da nekoji dan vu postelji ostane. Rimpapa i vu betegu sam sveršava službene poste.

— **Stretil se sestru.** Reček občini Vaš Konrad Mihajla osem let star dečec na smrt je strelil petnajst let staro sestru. Vaš je svojom suprogom odpeljal se vun na imanje. Deca su sama doma ostala. Dečec je jako nemiren bil navek, tak i vezda. Zel je otcuvu pušku iz stene i počel je snjom svakojačke komedje delati. Puca ga je počela špotati i prositi, da naj da mir puški. Dečec je počel se groziti sestri i zakričal je nadnju: »Tiho budi, drugač te odmah strelim!« Vu ovi minuti nabita puška se sprožila i puca je mrtva opala doli. Kad su roditelji dimo došli već je puca mrtva ležala vu sobi, dečec pak je nekam odbežal. Roditelji od velike žalosti su sbetežali.

## Nekaj za kratak čas.

Gost: No, Jelčika, jeli je frisko pivo na pipi?

Kelnerica: Je je, milostivni gospodin — i to već zdavnja.

Gospa: »Kada sam tvoja zaručnica bila, najdal sam se, kad budeš već oženjen, da se pijanščine ostaviš; ali do vezda nisam još nikaj opazila Jeli hoćeš za navek tvoje kufrastru nos zadržati?«

Gospon: »Je, hoćem! Ar pred menom je on vsaki zločest čovek, koj svoju farbu premjenja!«

**Gabona árak. — Ciena žitka.**

mmázsa	1 m.-cent,	kor. fill.
Buza	Pšenica	19 00—
Rozs elsőrendű	Hz	14 00—
Árpa	Ječmen	13 20—
Zab	Zob	13 40—
Kukoricza	Kuruza suha	16 50—
Fehér bab új	Grah beli	20 50—
Sárga bab	» žuti	16 40—
Vegyes bab	» změšan	16 00—
Kendermag	Konopljenoseme	20 00—
Lenmag	Len	20 00—
Tökmag	Koščice	22 00—
Bükköny	Grahorka	16 00—

# Levelezőlap ujdonságok

művészi kivitelben nagy választékban kapható:  
**(Fischel Fülöp) STRAUZ SANDOR**  
könyvkereskedésében.

# Hírdetések felvételnek a lap kiadóhivatalában.

4190/tk. 1913. érk. július hó 24.

## Póthirdetmény.

A perlaki kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint Ripszám S. perlaki cég végrehajthatónak Vlah György nős. Szlavicek Magdolnával ligetvári lakos végrehajtást szenvedett elleni 29 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében 3542. sz. alatt kibocsátott árverési hirdetményben a ligetvári 2283. és 2069. sztkvben felvett ingatlanok 1217 kor. kikiáltási árban Ligetvár községhezánál 1913. évi szeptember hó 29-én d. e. 10 órakor kitűzött árverés az 1881. LX. t.-c. 167. §-a alapján, Alsómuraközi Takarékpénztár R.-T. perlaki cég végrehajtható érdekében is 796 kor. tőkekövetelés s jár. kielégítése végett megtartatni fog.

A kir. járásbírósa, mint telekkönyvi hatóság.  
Perlak, 1913. évi július hó 28.

A kiadmány hitelül:

**Stiglbauer s. k.**  
kir. járásbíró.

**Horváth**  
tkvvezető.

## Kiadó lakás.

Árpád-u. 3. sz. ház I. emeletén  
egy három szoba, konyha  
stb. mellékhelyiségek-  
ből álló lakás folyó  
évi október hó  
1-ére **kiadandó.**

UGYANOTT FÖLDSZINT  
IRODAHELYISÉGNEK AL-  
KALMÁS 2 SZOBA KIADÓ.

Bővebbet lapunk kiadóhivatalában.

Iparos a kereskedő előfizetőink cégét  
a rovathban díjmentesen  
közöljük

### Iparos és kereskedő előfizetőink névjegyzéke

Iparos a kereskedő előfizetőink cégét  
a rovathban díjmentesen  
közöljük

<p><b>Pék:</b> Petries Viktor Csáktornya Petries Ágoston Csáktornya</p> <p><b>Bőrkereskedő:</b> Mayer Testvérek Csáktornya</p> <p><b>Borbély és fodrász:</b> Nádaadi Nándor Csáktornya Mik Zsilárd Csáktornya</p> <p><b>Mézeskalácsos és viaszgyertyaöntő:</b> Tihanyi Mihály Damásza</p> <p><b>Butorraktár:</b> Horák Odön (butor- és koporsóraktár) Csáktornya Hirschler Ármin Varazdin</p> <p><b>Cipész:</b> Kelemen Sándor, férfi és női cipész Csáktornya, városbáz épület Meskó Bálint Csáktornya</p> <p><b>Divatáruház:</b> Liszt és Brodnyák Stridóvár</p>	<p><b>Eredeti Singer varrógépek:</b> Singer Co. Csáktornya Árpád-utca</p> <p><b>Férfi szabó:</b> Iváncsik Ignác (kőszén, fészén, magyak és a »Műtrágyát Értékesítő-Szövetkezet« raktára) Csáktornya Gráner Testvérek Csáktornya Mráz Testvérek Csáktornya Deutsch Salamon Csáktornya Hirschsohn Henrik Csáktornya Strábia Testvérek Csáktornya Deutsch Rezső Kiszabadska Toplak György Drávasklós</p> <p><b>Férfi- és nőidivatárú:</b> Zrinyi Viktor Csáktornya</p> <p><b>Fűszerkereskedés:</b> Mayercsák Béla (kőszén, fészén, magyak és a »Műtrágyát Értékesítő-Szövetkezet« raktára) Csáktornya Gráner Testvérek Csáktornya Mráz Testvérek Csáktornya Deutsch Salamon Csáktornya Hirschsohn Henrik Csáktornya Strábia Testvérek Csáktornya Deutsch Rezső Kiszabadska Toplak György Drávasklós</p> <p><b>Kávéház:</b> Földes Mór Zrinyi kávéháza Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya</p>	<p><b>Kötélgyártó:</b> Dornik Rezső Csáktornya</p> <p><b>Kőfaragó és sirkökészítő:</b> Tersztenyák Bódog Csáktornya</p> <p><b>Mészáros:</b> Antonovics József Csáktornya</p> <p><b>Óras- és ékszerész:</b> Pollák Bernát Varazdin</p> <p><b>Pezsgőgyár:</b> Muraközi Pezsgőgyár Csáktornya</p> <p><b>Szállító és deszkakereskedő:</b> Löbl Mór és Fia Csáktornya</p> <p><b>Uri- és nőidivat, játék- és diszmuárú:</b> Kelemen Béla Csáktornya</p> <p><b>Vaskereskedés:</b> Beryák Károly utóda Csáktornya Binder Károly Csáktornya Prostenik Gusztáv Csáktornya</p> <p><b>Fényképész:</b> Ifj. Kovács István Csáktornya</p>	<p><b>Vendéglők:</b> Hajas József Csáktornya Pecsornik Ottó Csáktornya Hencsey Gábor Csáktornya Antonovics József Csáktornya Budai József Csáktornya Horváth Mihály (Fehér galamb) Csáktornya Deutsch Jenő Csáktornya Kelemen Imre Csáktornya Prusácz Alajos Csáktornya Deutsch Zsigmond Csáktornya Schlesinger Mór Csáktornya Balog István vendéglő Csáktornya »A vasúthoz« Kiszabadska Singer Salamon, Stridóvár Kaichbrenner Ferenc, Drávanagyfalu Sóltóry János Drávasárhely Deutsch Adolf, nagyv. Kovács Mihály korcsm. Drávasárhely Leitmann Bálint Szentilona Feigelstock András Budapest, VII., Klauzál-tér 13. Kiszabadska Kozjak Mihály Kiszabadska Baumhack Rezső Szentilona Sosterics István Ráczkanizsa Reiner János Petáneci savanyúvíz központi raktár és szállítási vállalat Ligetfalva</p> <p><b>Vászonkereskedő:</b> Szivoncsik Antal Csáktornya</p>
--	---	---	--

Könyv-, papir- és zeneműkereskedés, könyvnyomda, könyvkiadás: STRAUZ SÁNDOR Csáktornya

# Wotan



# Lámpa

A legjobb és a legtartósabb drótszálas lámpa.  
Huzott drótszállal 75% árammegtakarítás.

Kapható villanyüzemelési üzemekben, villanytelepeken és a  
MAGYAR SIEMENS-SCHUCKERT-MŰVEK-nél, Budapest, VI., Teréz-körtől 36. Új-utca 13.

Megbízható, kitűnő szerkezetű

kocskeméti

**BORSAJTÓ**

szállít a kocskeméti Vasipari termelők szövetezete, mint az O. K. H. tagja gyarából, Az =

**IPARI ÉS HÁZIIPARI SZÖVETREZET  
BESZERZŐ ÉS ÉRTESÍTŐ KÖZPONTJA**Budapest, VIII., József-körút 36. sz.  
Tessék árjegyzéket kérni.

# Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy **Csáktornyan, Deák-utca 10. sz. a. kárpitos üzletben dúsan felszerelt**

## butoráruházat

nyitottam.

Raktáron tartok a legnagyobb választékban mindennemű réz-, fa-, vas- és kárpitosbutorokat, valamint mindennemű képeket és tükröket is, továbbá ebédlő-, háló-, szalon- és uriszobához tartozó mindennemű butorokat. Kávéházi, vendéglői és szállodai berendezéseket is minden ízlést kielégítőleg elvállalok.

Miután a nagyérdemű közönség b. pártfogását kérem, előre is ígérem, hogy minden törekvésem oda fog irányulni, miszerint lelkiismeretes, pontos kiszolgálással háláljam meg a belém helyezett bizalmat.

Szíves megkereséseket kér

kiváló tisztelettel:

**HOLLENBERGER MIHÁLY**

kárpitos és butorkereskedő CSÁKTORNYÁN,

720 1-3

## Hepp Ede, pekar Csáktornya

Rákóczi-utca híze broj 18. polog Kraljovskoga suda.

Ima takaj trgovinu  
od najbolše vrsti**v a p n a .**

Koji treba za zidanje, može ga dobiti u svako doba doma pri njemu uz najfalešu cieniu. Koji treba cieli vagon dobi vapno čisto fal. Tržim takaj razciepana suha bukova drva na vagu.

468 23-\*

## Megérkeztek!

BERGER SIMON úri- és női divatáruháznak őszi ujdonságai.

Czipők, úri- és női kötött- és szövött árak, ruhadiszek, selymek, gombok, úri- és női fehérneműk.

Nagy raktár kizárólag magyar gyártmányu nyomatott és kezdeti kézimunkákban, női- és gyermek- kötött kabátokban, szőrmeárúkbán, szőnyegek és pipercekben.

A n. é. közönség szíves pártfogását kéri

**BERGER SIMON.**

CSÁKTORNYA, DEÁK-UTCA

716 2-\*

## Az emberi kéz mint sérvkötő SENSATIÓS TALÁLTMÁNY!

Kérjen ingyen prospectust!

Zárt borítékban portómentesen küldi

## POBLITZER SÉRVAMPULATORIUM

speciális orvosi rendelőintézet

BUDAPEST, VII., Rákóczi-ut 10. Félémelet.

## BELLATINCZON

egy teljesen berendezett jóforgalmu pékműhely, lakással és bolthelyiséggel azonnal

**k i a d ó .**

Bővebbet a tulajdonosnál

TOMEZ GYÖRGYNÉL :::: Cserföld.

## SCHMIDT EDE \* ZONGORATERME \* CSÁKTORNYA

Ajánlja elsőrendű minőségű zongoráit és harmoniumait modern kivitelben, jutányos áron

Zongorák . . .	500 kor.-tól feljebb
harmoniumok	150 " "
czimbalom . .	100 " "

Alábbi világhírű cégek raktára:

Bösendorfer, Ehrbar, Förster, Oeser, Schmiedt &amp; Kunz, Lauberger &amp; Gloss, Malivanek Dörr, Mannberg, Kotykiewicz Weidig, Petrof, Chmel, Memetschke, Koch &amp; Korselt, Stingl

Igen olcsó átjátszott hangszerek folyton kaphatók  
∴ régieket átcsereél ujra ∴  
részletfizetés áremelés nélkül - Zongorakölcsönzés

# Progress

egészségügyi cigaretta hüvely és papír anconarcotico vattával ♦

Kapható: Fischel Fülöp (STRAUSZ SANDOR) papirkereskedésében Csáktornyan